

**Ilmiy amaliy
jurnal
№ 1 (03)
2026**

**YANGI
O'ZBEKISTON
IQTISODIYOTI**

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali 1-son 2026 yil*

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI
O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI**

YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI

1

ISBN 978-9943-5256-3-4

Toshkent – 2026

MUNDARIJA

Tursunov A.M. O‘zbekiston elektroenergetikasini rivojlantirishda innovatsion texnologiyalar va “Yashil” energetikaning o‘rni.....	7
Abdulazizov A.A. Raqamlashtirish sharoitida energetika sanoati korxonalarining barqaror rivojlanish omillari.....	11
Jurayev D.A. Электротехника sanoati korxonalarida ishlab chiqarish jarayoniga taʼsir etuvchi omillar.....	15
Suyarov Sh.S. Konchilik sanoati korxonalarida resurs salohiyatidan samarali foydalanish.....	18
Кариева Л.С. Энергетика sanoati korxonalarining ishlab chiqarish samaradorligini oshirish yo‘llari.....	21
Axtamov A.U. Aksionerlik jamiyatlarida korporativ boshqaruvning moliyaviy samaradorlikka taʼsiri xususida.....	25
Гафуров А.Б. Значение цифровой трансформации управления образованием в высших учебных заведениях.....	29
Абиткариев А.М. Значение развития человеческого капитала и стимулирования трудовой деятельности.....	33
Abdullayev D.G’. Intellektual kapital: tushunchasi, mazmuni va taraqqiyoti.....	37
Abdullayev M.G’. Xodimlarning professional rivojlanishini baholash usullari.....	42
Isakov A.Y. Tadbirkorlik sub’yektlarida raqobat ustunliklarini shakllantirishning asosiy omillari.....	46
Ashurova G.N. Charm poyabzal sanoatining xom-ashyo ishlab chiqarish va uning zahira resurslari.....	52
Yo‘ldosheva M.F. O‘zbekistonda davlat budjeti daromad va xarajatlarining tarkibi va ularning statistik tahlili.....	56
Қулматов А.А. Кичик бизнес ва хусусий тadbirkorlikni mintaqalarda qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari.....	61
Babayev A.N. Yoshlar bandligini taʼminlashni boshqarishning nazariy-metodologik asoslari va institutsional mexanizmlari.....	67
Sharipov H.A. Oilaviy tadbirkorlikning iqtisodiy mazmuni va xo‘jalik yuritish shakli sifatidagi o‘ziga xos belgilari.....	71
Турдиева Я. Анализ коррупционных рисков в системе гчп в сфере дошкольного образования.....	75
Vaxidov A.K. Personalni tanlash va ishga yollashning xorijiy tajribalari.....	78
Gaymatova D.G’. Biznes faoliyatini samaradorligini oshirishda iqtisodiy-matematik tahlil.....	83
Pardayev E.E. Xizmat ko‘rsatish jarayonlarini boshqarishda raqamli texnologiyalarning iqtisodiy samaradorligi.....	87
Ibragimova S.A., Muradov Sh.D. Aksiyadorlik jamiyatlari boshqaruvida innovatsion usullarni joriy etishning zamonaviy tendensiyalari.....	91
Адилов Б.Б. Социальные услуги в Республике Узбекистан: современное состояние, проблемы и перспективы развития.....	96
Yoqubova Z.T. Tarkibiy o‘zgarishlar va iqtisodiy o‘sish o‘rtasidagi mutanosiblikni taʼminlashning konseptual asoslari.....	101
Saidaxmedova N.I., Aripov A.S. Oliy taʼlim tashkilotlari boshqaruv tizimini shakllantirishda iqtisodiy nazariyalarning metodologik ahamiyati.....	106
Abduvovyeva X.Sh. O‘zbekistonda davlat ijtimoiy xarajatlarining aholi farovonligiga taʼsirining korrelyatsion–regression tahlili.....	111
Умаров А.А. Хорижий тажрибаларга асосан янги банк хизматларини жорий этилишини ривожлантириш натижасида тижорат банкларини хизматлар жозибадорлигини ошириш... Shoraximova Z.N. «O‘zbekistonda sug‘urta kompaniyalarida qayta sug‘urta orqali risklarni diversifikatsiya qilish samaradorligini baholash».....	116
Умурзакова З.С. Меҳнат омилидан фойдаланишни такомиллаштириш йўллари.....	126
Karimov X.O. Kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirish orqali aholi daromadlarini oshirishning institutsional strategiyalari.....	130

Aхунов М.А. Корхона иқтисодий самарадорлигини таъминлашнинг асосий йўналишлари.	134
Ахмаджонов С.С. Корхона асосий фондларидан фойдаланишни яхшилашнинг ижтимоий-иқтисодий самараси.....	138
Abdullayeva Sh.А. Veb-texnologiyaga asoslangan bir turdagi tovar zaxiralari boshqarish va amaliy masalalarni optimallashtirish.....	142
Дусанов С.М. Таълим тизимида рақобат муҳитини ривожлантиришнинг молиявий ресурслардан фойдаланиш аҳамияти.....	146
Мамаражобов А.С. Tadbirkorlik subyektlarining tashqi savdo faoliyati natijalarini reytinglash va undan foydalanish masalalari.....	151
Nigmatova D.Z., Amanov E.G’. Kadrlar qo‘nimsizligining korxonalar samaradorligiga ta’siri.....	157
Ikromjonova M.U. To‘qimachilik korxonalarida mahsulot tannarxini kalkulyatsiya qilishning iqtisodiy mohiyati va tarkibi.....	160
Madaminjonov A.O. To‘qimachilik korxonalarida tayyor mahsulotlar ishlab chiqarish va sotish hisobini rivojlantirishning iqtisodiy jihatlari.....	164
Jamoliddinova S.S. Ustama xarajatlarning iqtisodiy mohiyati, tarkibi va ishlab chiqarish tannarxini shakllantirishdagi o‘rni.....	168
Akbaraliyev A.E. O‘zbekiston Respublikasida investitsiya siyosati va investitsiya dasturlarining iqtisodiy rivojlanishdagi o‘rni.....	173
Эрматова С.И. Учет обязательств в хозяйствующих субъектах.....	178
Maxsudov Sh.S. To‘qimachilik sanoati korxonalar faoliyati samaradorlikni monitoring qilishning ahamiyati.....	181
Boyev X.I., Adilov B.B. Mahalliy byudjetlar barqarorligi — ijtimoiy himoya tizimini mustahkamlash omili sifatida.....	186
Raxmonova N.A. Biznes ta’limida raqamli transformatsiya va innovatsion o‘qitish strategiyalari.....	190
Якубова Д.М. Применение экономико-математических моделей в промышленном производстве.....	194
Ibrohimov N.B., Jabbarov K.Y. Aylanma iqtisodiyotga o‘tishning fundamental asoslari: chiziqli modelning cheklovlari va barqaror rivojlanish imkoniyatlari.....	198
Matyoqubova D.O. Biznes tuzilmalarining innovatsion rivojlanishini diversifikatsiya qilish.....	202
Rahmatullayeva F. Andijon viloyatida yoshlar tadbirkorligi rivojlanishining tarmoqlararo diversifikatsiyasi va iqtisodiy faollikka ta’siri.....	206
Mamajonov L.A. Mahalliy byudjet daromadlarining barqarorligini ta’minlash yo‘nalishlari.....	209
Давруков Ф.У. Инновационные механизмы демонополизации в условиях цифровой трансформации экономики Республики Узбекистан.....	213
Убайдуллаева Н.Р. Роль перестрахования в управлении катастрофическими рисками и обеспечении финансовой устойчивости страховых компаний.....	222
Abdullayev A.A. Tijorat banklari orqali kichik biznesni moliyalashtirish samaradorligini oshirish mexanizmlari.....	227
Alimov O.N. O‘zbekiston Respublikasida jamg‘arib boriladigan pensiya ta’minoti tizimining huquqiy asoslari va rivojlanish istiqbollari.....	230
Sultonov B.M. Oilaviy korxonalar faoliyatini boshqarishda va boshqaruv mexanizmi bo‘yicha institutsional asoslari.....	235
Mamajonova N.A. Innovatsion rivojlanish sharoitida iqtisodiy tizimlarni boshqarish nazariyalarining transformatsiyasi hamda uning evolyutsiyasi.....	239
Sanaqulova A. O‘zbekistonda yashil iqtisodiyotga o‘tish: muammolar va imkoniyatlar.....	243
Nazarov N.N. Hududiy barqaror rivojlantirish strategiyasini shakllantirishning metodologik asoslarini takomillashtirish.....	247
Toshpulatov A.M. Qurilish materiallari sanoati korxonalarida ishlab chiqarish hajminiga oid qarashlar va uning mohiyati.....	251
Sanaqulova A., Ochilova M. Bugungi kunda raqamli iqtisodiyot.....	254
Umarov I.Y. Xalqaro darajada sifat menejmenti va ISO standartlarini rivojlanish tendensiyalari tahlili....	257

**VEB-TEKNOLOGIYAGA ASOSLANGAN BIR TURDAGI TOVAR ZAXIRALARINI
BOSHQARISH VA AMALIY MASALALARNI OPTIMALLASHTIRISH**

**ОПТИМИЗАЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ ЗАПАСАМИ ОДНОГО ТИПА И ПРАКТИЧЕСКИЕ
ВОПРОСЫ НА ОСНОВЕ ВЕБ-ТЕХНОЛОГИЙ.**

**OPTIMIZATION OF SINGLE-TYPE INVENTORY MANAGEMENT AND PRACTICAL
ISSUES BASED ON WEB TECHNOLOGY**

Abdullayeva Shahlo Aliyar qizi

Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universiteti Iqtisodiyot fakulteti
“Ekonometrika va iqtisodiy modellashtirish” kafedrası o‘qituvchisi

Annotatsiya

Ushbu ish bir turdagi tovar zaxiralarini boshqarishni optimallashtirishga bag‘ishlangan. Zaxiralarni boshqarishning turli matematik modellari o‘rganildi va shu modellar uchun interaktiv veb-interfeyslar yaratildi. Jumladan ma‘lum bir turdagi tovarlarga optimal buyurtma miqdorini aniqlash modeli uchun veb-interfeys yaratildi.

Kalit so‘zlar: Zaxira, tovar, modellar, Veb-interfeyslar, optimal, boshqarish.

Данная работа посвящена оптимизации управления запасами одного вида товаров. Были изучены различные математические модели управления запасами и разработаны интерактивные веб-интерфейсы для этих моделей. В частности, создан веб-интерфейс для модели определения оптимального объема заказа для определённого вида товаров.

Ключевые слова: запас, товар, модели, веб-интерфейсы, оптимальный, управление.

This work is devoted to optimizing the management of a single type of inventory. Various mathematical models of inventory management were studied, and interactive web interfaces were developed for these models. In particular, a web interface was created for a model that determines the optimal order quantity for a specific type of goods.

Keywords: inventory, goods, models, web interfaces, optimal, management.

Hozirgi kunda zaxirani boshqarish iqtisodiy holat o‘zgarishining oqibatlaridan biri bo‘lib, barcha turdagi korxonalar mavjud zaxiralarni, shu jumladan, xomashyo va materiallar, pirovard mahsulotlar zaxiralarini boshqarish va saqlash siyosatini qayta ko‘rib chiqishlarga olib keladi.

Shu munosabat bilan istalgan korxonaning maqsadi bo‘lib, imkon darajasida kamroq zaxiralarni saqlash hisoblanadi. Biroq, boshqa holatlarni ham ko‘zda tutish lozim. Iste‘molchilar tomonidan mahsulotga bo‘lgan talab ko‘p hollarda noaniqlikka ega. Shuning uchun ham zaxira darajasi qanchalik kam bo‘lsa, mahsulotning taqchil bo‘lish (yetishmasligi) ehtimoli ham ortib boradi. U yoki bu mahsulotning taqchilligi o‘z-o‘zidan korxonaga uchun ishlab chiqarish sohasida ayrim zararlarni keltirib chiqaradi yoki potensial mijozlardan ayrilishga olib keladi.

Raqamli texnologiyalar biznesning barcha sohalariga, jumladan, zaxirani boshqarishga ham kirib bormoqda, xususan Veb-interfeyslar yaratish bugungi kunda dolzarb hisoblanadi. Veb-interfeyslar real vaqtda ma‘lumotlarni yig‘ish, umumlashirish, tahlil qilish va zaxirani boshqarish bo‘yicha optimal qaror qabul qilishga ko‘maklashadi[1]. Zaxiralarni boshqarishning turli matematik modellari o‘rganilishi va shu modellar uchun interaktiv veb-interfeyslar yaratish kerak. Jumladan ma‘lum bir turdagi tovarlar uchun optimal buyurtma miqdorini aniqlash modeli uchun veb-interfeys yaratish. Optimal buyurtma miqdori modeli buyurtma, sotib olish va tovarni saqlash bilan bog‘liq umumiy xarajatlarni minimallashtirishga intilib, optimal buyurtma miqdorini aniqlaydi[2],[3].

Zaxiralarni boshqarish asosiy modelining shartlar tizimi. Modellashtirish jarayonini osonlashtirish uchun modelga bir qator shartlar kiritiladi:

1. Mahsulotga bo‘lgan talab doimiy yoki doimiyga yaqin bo‘ladi. Agar zaxiralardan foydalanish koeffitsiyenti doimiy bo‘lsa, unda zaxiralarning darajasi ham doimiy koeffitsiyent bilan kamayib boradi.

2. Yetkazib berish vaqti aniq va doimiy miqdor deb faraz qilinadi.

3. Zaxiralarning mavjud bo‘lmasligiga yo‘l qo‘yilmaydi.

4. Zaxiralarning har bir sikli davomida mahsulotning doimiy miqdoriga (Q) buyurtma beriladi.

Q ning optimal qiymatini aniqlash uchun differensiallashtirish operatsiyasidan quyidagicha foydalanamiz:

- K O‘rnatish narxi: bu har safar buyurtma berilganda to‘lanadigan pul.

- c Sotib olish qiymati (birlik narxi) : bu har bir sotib olingan birlik uchun to‘langan pul.

- h Saqlash narxi bu har bir foydalanilgan vaqt birligi uchun to‘lanadigan pul (bu kunlar, haftalar, oylar, yillar va boshqalar bo‘lishi mumkin).

- T Berilgan vaqt davri.

Tovarni saqlashning o‘rtacha umumiy xarajati quyidagicha hisoblanadi:

$$G(Q) = \frac{K}{T} + \frac{cQ}{T} + h\bar{I} \quad (1)$$

bu yerda:

$\frac{K}{T}$ ma’lum bir vaqt oralig‘ida buyurtmaning umumiy qiymatini bildiradi. Umuman olganda, bu muddat bir yilni tashkil etadi, lekin u oylar, haftalar yoki kunlarda ishlatilishi mumkin. Ushbu xarajat K o‘rnatish narxini T sikldagi vaqtga bo‘lish yo‘li bilan hisoblanadi.

$\frac{cQ}{T}$ butun buyurtma uchun umumiy xarajatlarni bildiradi. Buyurtma berilganda, Q birliklari buyurtma qilinadi. Buyurtma har bir joydan T (vaqt birligi ichida) da beriladi, bu muddatga sotib olishning cQ umumiy qiymatini bo‘lish yo‘li bilan hisoblanadi T birlik vaqt bo‘yicha.

$h\bar{I}$ o‘rtacha ushlab turish qiymatiga ishora qiladi. Bu h (bir birlik uchun ushlab turish qiymati) $\bar{I}$ o‘rtacha inventarni ko‘paytirish orqali hisoblanadi.

O‘rtacha inventarizatsiya quyidagicha hisoblanadi:

- $I(t)$ Vaqt bog‘liq tovar miqdori o‘zgarish darajasi

$$\bar{I} = \frac{\int_0^T I(t)dt}{T} \quad (2)$$

o‘rtacha umumiy xarajat $G(Q)$ minimallashtirish orqali optimal buyurtma miqdori Q^* ni topish kerak.

Doimiy talab tezligini hisobga olgan holda:

$$T = \frac{Q}{\gamma} \quad (3)$$

Bu yerda : γ Doimiy talab darajasi

O‘rtacha inventar (2) tenglama bilan aniqlanadi.

$$\bar{I} = \frac{A}{T} = \frac{QT}{2} = \frac{Q}{2} \quad (4)$$

Endi, (1) tenglamasiga asoslangan holda, o‘rtacha umumiy xarajat faqat $G(Q)$ quyidagicha:

$$G(Q) = \frac{K\gamma}{Q} + c\gamma + \frac{hQ}{2}$$

optimal buyurtma miqdorini Q^* olish uchun o‘rtacha umumiy xarajatlar funksiyasining $G(Q)$ hosilasi 0 ga teng bo‘lishi kerak:

$$\frac{dG(Q)}{dQ} = 0$$

$$\frac{dG(Q)}{dQ} = -\frac{K\gamma}{Q^2} + \frac{h}{2} = 0$$

$$\frac{K\gamma}{Q^2} = \frac{h}{2}$$

Oxirgi tenglamadan ko‘rinib turibdiki, agar ushlab turish va buyurtma qilish xarajatlari tenglashtirilsa, optimal Q^* ni ham olish mumkin.

$$Q^* = \sqrt{\frac{2K\gamma}{h}}$$

Shunday qilib, agar

$$Q^* = \sqrt{\frac{2K\gamma}{h}}$$

bo‘lsa, $G(Q)$ minimal qiymatga ega bo‘ladi, (Uilson formulasi). Olingan buyurtma hajmi buyurtmaning tejamli hajmi deb ataladi.

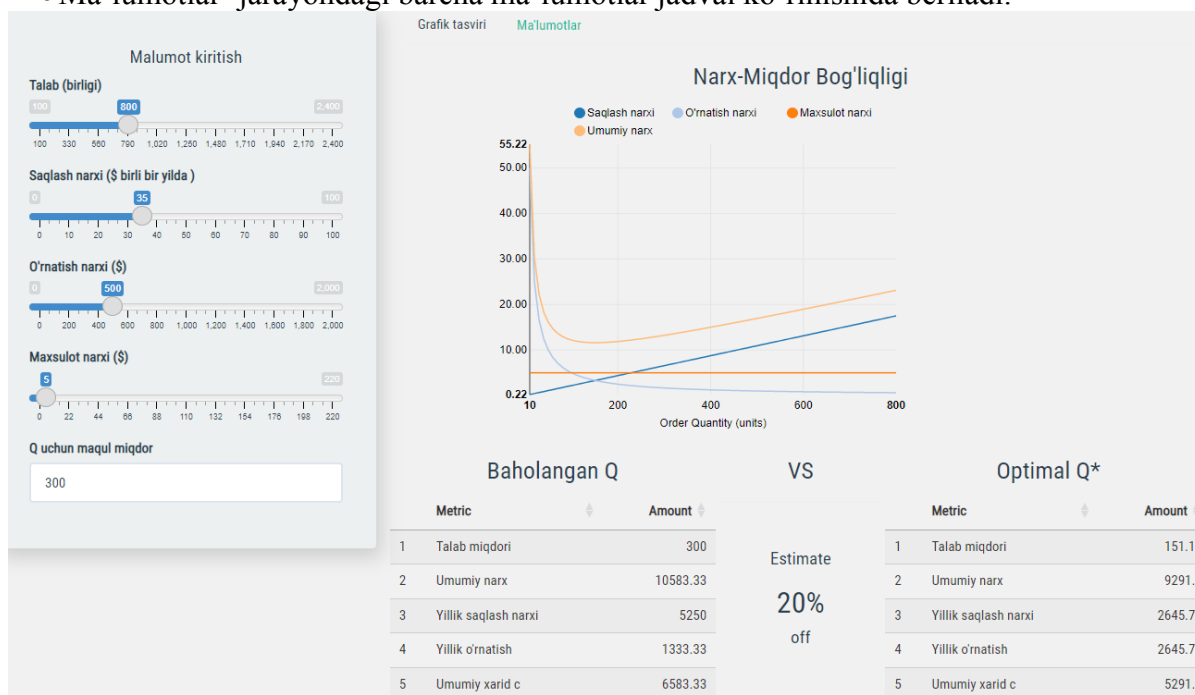
Tovar zaxiralarini tartibga solishning asosiy tizimlari:

- Doimiy o‘lchamli buyurtma tizimi;
- Doimiy davrli buyurtma tizimi;
- Doimiy davrli buyurtma va ikkita doimiy zaxira darajali tizimi;
- Ikkita doimiy zaxira darajali va doimiy bo‘lmagan davrli buyurtma tizimi;
- O‘z-o‘zini tartibga soluvchi tizimlar.

O‘rtacha umumiy xarajati minimallashtirish orqali optimal buyurtma miqdorini aniqlashtiruvchi interaktiv veb-interfeys yaratildi. Interfeysning ko‘rinishi quyidagi rasmda keltirilgan. Interfeys quyidagi qismlardan iborat:

• Ma’lumotlarni kiritish-modeldagi barcha kirish parametrlari interaktiv holatda kiritiladi, har bir o‘zgarishda natija yangilanadi.

- Grafik tasvir- natijalar grafik ko‘rinishda tasvirlanadi. Grafik interaktiv.
- Umumlashtirilgan natija- baholangan Q , baholash foizi optimal Q^*
- Ma’lumotlar- jarayondagi barcha ma’lumotlar jadval ko‘rinishida beriladi.

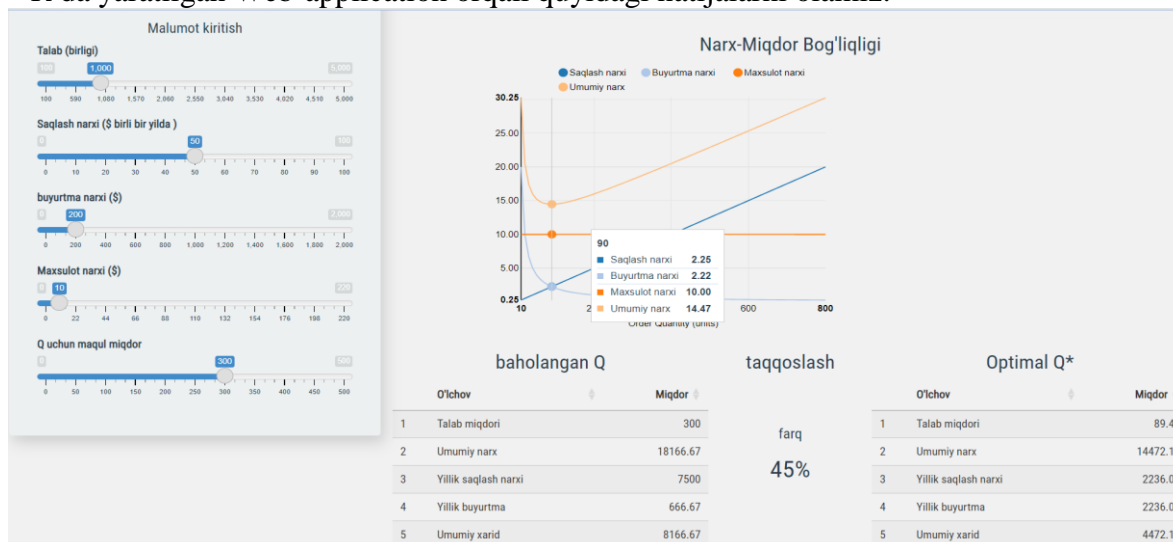

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali 1-son 2026 yil*

Masala. “TechGizmo” nomli bir kompaniya elektron mahsulotlar bilan shug‘ullanadi. Egasi, har buyurtma berishda qancha miqdorda sotib olish kerakligini bilishni xohlaydi. Har bir buyurtma 200 dollar bo‘ladi, har bir mahsulotni sotib olish 10 dollarga tushadi, har bir kompyuterni saqlash yillik 50 dollarni tashkil etadi. Bundan tashqari, yillik talab 1000 dona. Bu ma’lumotlardan kelib chiqib kompaniya egasi har buyurtmada 300 dona olib kelish kerak deb taxmin qildi.

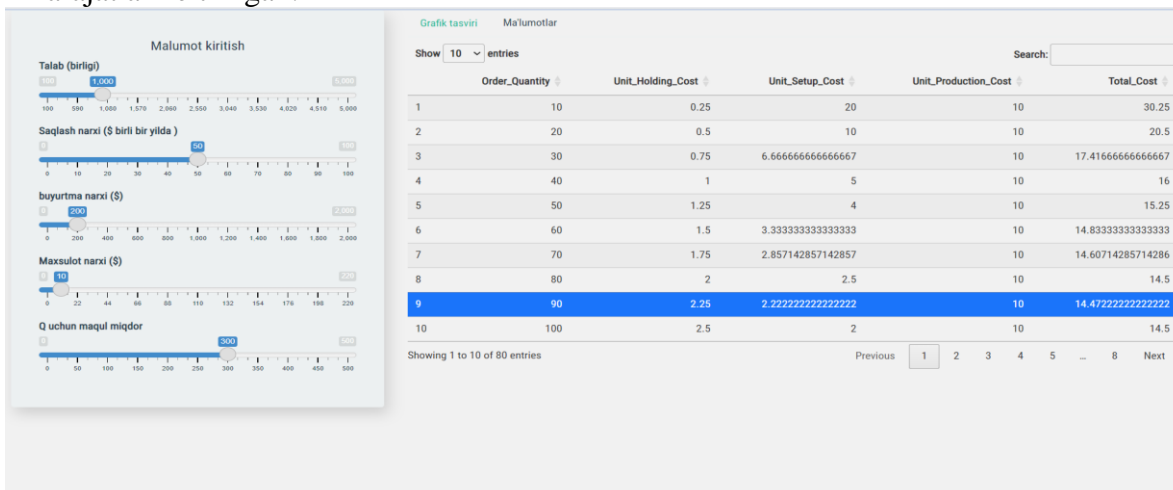
Bu kompaniya uchun EOQ (Optimal Buyurtma Miqdori)ni hisoblaymiz va xarajatlarni solishtiramiz. Bu masala yechimini R da yaratilgan Web-application orqali topamiz.

R da yaratilgan Web-application orqali quyidagi natijalarni olamiz.

Bu natija shuni anglatadiki, kompaniya egasi har buyurtmada 90 dona kompyuter olib kelish kerak. Kompaniya egasi taxmin qilgan buyurtma miqdori bilan yaratilgan model yordamida topilgan optimal buyurtma miqdorlari xarajatlari farqini 45 foizda ko‘rsatadi.

Bundan tashqari quyidagi jadvalda turli xil miqdorlar uchun bir dona mahsulot uchun turli xil yillik xarajatlar keltirilgan.

Xulosa o‘rnida aytishimiz mumkinki zaxirani boshqarish modellarining iqtisodiyotga foydasi. Ishlab chiqarish korxonasi aylana mablag‘larini hisoblash uchun Ushbu ishda deterministik model qo‘llaniladi, uning natijalari Kulakovning ko‘p mahsulotni modeli va haqiqiy bilan solishtiriladi aylana mablag‘lar. Keyinchalik, deterministik model bilan solishtiriladi imitatsion modeli asosida qurilgan. modellarga muvofiq hisob-kitoblar natijalaridan foydalanish bu modellar ishlab chiqarish zavodining tejamkorligini ko‘rsatadi. Raqamli texnologiyalar biznesning barcha sohalariga, jumladan, zaxirani boshqarishga ham kirib bormoqda, xususan Veb-interfeyslar yaratish bugungi kunda dolzarb hisoblanadi. Veb-interfeyslar real vaqtda ma’lumotlarni yig‘ish, umumlashtirish, tahlil qilish va zaxirani boshqarish bo‘yicha optimal qaror qabul qilishga ko‘maklashadi[1]. Zaxiralarni boshqarishning turli matematik modellari o‘rganildi va shu modellar uchun interaktiv veb-interfeyslar yaratildi. Jumladan ma’lum bir turdagi tovarlar uchun optimal

buyurtma miqdorini aniqlash modeli uchun veb-interfeys yaratildi. Optimal buyurtma miqdori modeli buyurtma, sotib olish va tovarni saqlash bilan bog‘liq umumiy xarajatlarni minimallashtirishga intilib, optimal buyurtma miqdorini aniqlaydi[2],[3].

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Verou L., Zhang A. X., Karger D. R. Mavo: creating interactive datadriven web applications by authoring HTML. Proceedings of the 29th Annual Symposium on User Interface Software and Technology. 2016.-С . 483-496.
2. Schwarz L. B. The economic order-quantity (EOQ) model. Building Intuition: Insights from Basic Operations Management Models and Principles. - 2008. С. 135-154.
3. Weiss H. J. Economic order quantity models with nonlinear holding costs. European Journal of Operational Research. -1982. -Т. 9. -N⁰ . 1. -С. 56-60.

УДК: 336

D-94

**ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА РАҚОБАТ МУҲИТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ
МОЛИЯВИЙ РЕСУРСЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ АҲАМИЯТИ**

**ВАЖНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ФИНАНСОВЫХ РЕСУРСОВ ДЛЯ СОЗДАНИЯ
КОНКУРЕНТОСПОСОБНОЙ СРЕДЫ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ.**

**THE IMPORTANCE OF USING FINANCIAL RESOURCES TO DEVELOP A
COMPETITIVE ENVIRONMENT IN THE EDUCATIONAL SYSTEM**

Дусанов Салим Мамарасулович (иктисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори PhD),
Тошкент давлат иқтисодиёт университети, Мустақил тадқиқотчи

Аннотация

Мақолада таълим тизимида рақобат муҳити, молиявий ресурслар, молиялаштириш масалалари, муаммолари ҳамда унинг аҳамияти кўрсатиб ўтилган. Шу билан бир қаторда таълим муассасаларида рақобат муҳитини ривожлантиришда молиявий ресурсларнинг аҳамияти, ўрни ва самарадорлиги, молиялаштиришнинг янги моделларини амалиётга жорий этиш асосларига таҳлилий ёндашувлар келтирилган.

Калит сўзлар: Таълим тизими, молиялаштириш, рақобат муҳити, молиявий барқарорлик, молиялаштиришнинг ҳолати, муаммолари ва молиявий ресурслар самарадорлиги, молиялаштириш зарурияти, такомиллаштириш, молиявий барқарорлик.

В статье рассматриваются конкурентная среда, финансовые ресурсы, вопросы финансирования, проблемы и их значение в системе образования. Одновременно представлены аналитические подходы к важности, роли и эффективности финансовых ресурсов в формировании конкурентной среды в образовательных учреждениях, а также основы для внедрения новых моделей финансирования на практике.

Ключевые слова: Система образования, финансирование, конкурентная среда, финансовая стабильность, состояние финансирования, проблемы и эффективность финансовых ресурсов, потребность в финансировании, совершенствование, финансовая стабильность.

The article discusses the competitive environment, financial resources, financing issues, problems and their significance in the education system. At the same time, analytical approaches to the importance, role and effectiveness of financial resources in the development of a competitive